

Wojciech Borkowski, Witold Migal, Sławomir Sałaciński

Kajetany, st. 4, gm. Nadarzyn, woj. warszawskie, AZP 60-64/59

Informator Archeologiczny : badania 30, 84-85

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Gubin, st. 32, gm. loco, woj. zielonogórskie	patrz: neolit
HALICZANY, st. 1, gm. Kamień, woj. chełmskie, AZP 81-91/41	<ul style="list-style-type: none"> • kurhan kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu) • cmentarz nowożytny (unicki?; XVII-początki XVIII w.) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone w czerwcu i lipcu przez mgr. Andrzeja Bronickiego (Dział Archeologii Muzeum Okręgowego w Chełmie). Finansowane przez Muzeum Okręgowe i PSOZ w Chełmie. Przebadano powierzchnię 2,6 ara metodą ćwiartkową, z pozostawieniem świadków profilowych, eksplorując warstwami mechanicznymi. Kurhan kultury trzcinieckiej zagrożony jest całkowitą deniwelacją przez głęboką orkę. Na kopcu stwierdzono nowożytny (unicki?) cmentarz, który został częściowo, bowiem tylko w obrębie kurhanu, wyeksplorowany. Ze względu na brak zgody właścicieli pól oraz niedostatek środków finansowych, kopca nie zrekonstruowano.</p> <p>Wyniki badań zostaną opublikowane w „Archeologii Polski Środkowowschodniej”, t. II, 1997.</p>
Hanna, st. XIV, gm. loco, woj. białkopodlaskie	patrz: mezolit
Helenów, st. 1, gm. Szczawin Kościelny, woj. płockie	patrz: neolit
Hłomecza, st. 1, gm. Sanok, woj. krośnieńskie	patrz: wczesna epoka żelaza
HREBENNE, st. 10, gm. Horodło, woj. zamojskie, AZP 85-95/42	<ul style="list-style-type: none"> • cmentarzysko kultury mierzanowickiej (wczesna epoka brązu) • cmentarzysko kultury strzyżowskiej (wczesna epoka brązu) <p>Ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez Martę Polańską. Finansowane przez PSOZ.</p> <p>Dokumentacja przechowywana jest w PSOZ Zamość.</p> <p>Badania będą kontynuowane.</p>
Husynne, st. 2, gm. Hrubieszów, woj. zamojskie	patrz: neolit
Jarosław, st. 71, gm. loco, woj. przemyskie	patrz: późne średniowiecze
KAJETANY, st. 4, gm. Nadarzyn, woj. warszawskie, AZP 60-64/59	<ul style="list-style-type: none"> • ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu) • ślady osadnictwa późnośredniowiecznego • ślady osadnictwa nowożytnego <p>Ratownicze, przedinwestycyjne badania wykopaliskowe, przeprowadzone w dniach od 30 sierpnia do 27 września przez dr. Wojciecha Borkowskiego, z udziałem mgr. mgr. Witolda Migala i Sławomira Salacińskiego. Stanowisko zostało odkryte w wyniku badań powierzchniowych, prowadzonych przez Stefana Woydę w 1987 r. W sezonie 1996 wytyczono 20 wykopów (nr I-XX) o łącznej powierzchni 14,9 ara, z czego przebadano 13,9 ara.</p> <p>Trzy wykopy okazały się całkowicie jałowe (VII, X, XVII), w pozostałych materiały zabytkowe wystąpiły w różnym zagęszczeniu, przede wszystkim w spągu humusu i stropie piasków. Odkryto 12 obiektów, głównie pradziejowych, i 1043 zabytki. W trakcie eksploracji obiektów natrafiono na fragmenty ceramiki i pojedyncze formy krzemienne, zasadniczo datowane na wczesne fazy epoki brązu i łączone z kulturą trzciniecką. Na podkreślenie zasługuje obecność wytworów z surowców importowanych – krzemienia czekoladowego, eksploatowanego na północ od krawędzi Gór Świętokrzyskich (wiór – wykop XI, skrobacz – wykop VIII) i wołyńskiego (odłupek odbity od dwuściennej, gładzonej siekiery – wykop VI). Interesujące jest masowe występowanie materiałów późnośredniowiecznych i nowożytnych, datowanych na schyłek XV-półowę XVII w., które mogą stanowić istotny przyczynek do analiz historycznych</p>

tego rejonu. Wśród okazów wydzielonych znalazły się także dwie monety: dziesięciogroszówka z 1840 roku i kopiejka z 1860 roku.

Jamy kultury trzcinieckiej miały charakter gospodarczy. Dwa obiekty (1/14 i 3/4) były śladami po paleniskach, przy czym jedno, prawdopodobnie obudowane kamieniami, interpretować można jako formę pieca (?). Paleniskom towarzyszyły wyraźne skupiska obiektów, co może sugerować ich wzajemny związek funkcjonalno-chronologiczny. Rozkład obiektów wskazuje na obecność dwóch (lub trzech?) jednostek osadniczych, składających się z domostwa szalowanego (brak śladów konstrukcji), paleniska i kilku jam gospodarczych. Jedno z wyróżnionych skupisk (obiekt 1/11, bogaty w materiały ceramiczne, i obiekt 2/11 – uboższy, ale rozleglejszy) zlokalizowane zostało w okolicy wykopu XI; drugie rozdzielone było między 2 paleniska, co może świadczyć o jednoczasowej obecności dwóch jednostek osadniczych lub zmianie miejsca okupacji jednej jednostki. Należy sądzić, że mamy tu do czynienia ze śladami raczej krótkotrwałego pobytu ludności kultury trzcinieckiej. Nie stwierdzono obiektów o charakterze osadniczym jednoznacznie związanych z fazą XV–XVII-wiecznej aktywności na stanowisku.

KALEŃ, st. 2,
gm. Szczawin Kościelny,
woj. płockie,
AZP 53-53/35

- ślady osadnictwa kultury trzcinieckiej (wczesna epoka brązu)

Ratownicze badania sondażowe w związku z projektem zalesienia stanowiska, przeprowadzone w dniach od 15 do 31 sierpnia przez dr Małgorzatę Rybicką (Muzeum Regionalne w Kutnie). Finansowane przez Muzeum Regionalne w Kutnie. Pierwszy sezon badań. Otwarto wykop sondażowy o powierzchni 100 m².

Znaleziono około 1200 fragmentów ceramiki kultury trzcinieckiej. Pokażna jej część znajdowała się w warstwie ornej, co wskazuje na znaczne zniszczenie stanowiska. Odkryto 250 krzemieni i dwie jamy nieckowate. Stwierdzono również, że koncentracja materiałów wchodzi w ogród otaczający domek letniskowy.

Materiały i dokumentacja przechowywane są w Muzeum Regionalnym w Kutnie.

Badania nie będą kontynuowane.

KAMIENSKIE, st. 1,
gm. Orzysz, woj. suwalskie,
AZP 23-76/-

- zespół grobowy kultury kundańskiej (mezolit)
- kurhan z wczesnej epoki brązu

Weryfikacyjno-ratownicze badania wykopaliskowe, przeprowadzone przez mgr. Jerzego Marka Łapo (Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie). Finansowane przez Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie, wojewodę suwalskiego i Urząd Miasta i Gminy w Orzyszu. Pierwszy sezon badań. Kurhan był wizytowany przez archeologów w 1937 r. W sezonie 1996 założono 4 krzyżujące się wykopy zorientowane względem stron świata, o łącznej powierzchni 44 m².

Kurhan ma wymiary: 15 (północ-południe) na 13 m (wschód-zachód), wysokość względna od 0,3 (wschód) do 1,35 m (północ). Właściwy nasyp kurhanu tworzyła warstwa czarnej, próchniczej ziemi o miąższości od 0,2 do 0,7 m, z kamieniami tkwiącymi przeważnie w jej spagu. W nasypie znaleziono zabytki z różnych epok – od mezolitu po okres nowożytny. W południowej części kurhanu, w spagu nasypu, odkryto dwie niewielkie jamy (obiekty 1 i 2), nieznacznie zagłębione w gliniastą glebę pierwotną, o średnicach około 0,5 m i miąższości 0,2–0,3 m. Ich wypełniska stanowiła intensywnie czarna ziemia i kamienie. W centralnej części kurhanu, również w spagu nasypu, odkryto obiekt 3 – skupisko jednolitych technologicznie fragmentów naczyń o obustronnie przecieranych powierzchniach, które można datować na wczesną epokę brązu. Pod obiektem 3, na głębokości około 0,9 m od powierzchni kurhanu, w warstwie calcowej gliny, odsłonięto obiekt 3a – prostokątną w planie jamę o wymiarach około 0,7 x 1,9 m i miąższości do około 0,3 m, której wypełnisko stanowiła spiszczona glina, przemieszana z przepalonymi szczątkami poroża i czaszek jelenia i sarny. Bezpośrednio pod jamą z ciałopaleniem zwierzęcym znajdowała się jama grobowa (obiekt 3b), w której spoczywały kości około 15-letniego osobnika, ułożonego w pozycji wyprostowanej na wznak, wzdłuż osi południowy wschód-północny zachód, z głową zwróconą na południowy wschód. Szkielet pozbawiony był większości kości dłoni i stóp. Wewnątrz czaszki stwierdzono obecność ochry. Wyposażenie grobowe składało się z siedmiu zębów zwierzęcych (łośia, jelenia, tura i dzika), z których przynajmniej sześć miało przewiercone otworki w korzeniach, oraz fragmentu łuskanego wióra. Szkielet wydatowano na 6940±280 BP (Gd-9766). Pochówek należy łączyć z kulturą kundańską.